ΔΙΑΤΑΞΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (πρώτο τμήμα)
της 9ης Ιουνίου 1997 *

Στην υπόθεση Τ-9/97,

Elf Atochem SA, εταιρία γαλλικού δικαίου, με έδρα το Puteaux (Γαλλία), εκπροσωπούμενη από τον Xavier de Roux, δικηγόρο Παρισιού, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον δικηγόρο Jacques Loesch, 11, rue Goethe,

προσφεύγουσα,

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενης από τον Wouter Wils, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Carlos Gómez de la Cruz, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, Centre Wagner, Kirchberg,

καθής,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση ακυρώσεως των πρακτικών και των παραρτημάτων τους, τα οποία συνέταξαν οι εκπρόσωποι της Επιτροπής στις 18, 19

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

και 20 Νοεμβρίου 1996 κατόπιν ελέγχου βάσει του άρθρου 14, παράγραφος 2, του κανονισμού 17 του Συμβουλίου, της 6ης Φεβρουαρίου 1962, πρώτου κανονισμού εφαρμογής των άρθρων 85 και 86 της Συνθήκης (ΕΕ ειδ. έκδ. 08/001, σ. 25), που πραγματοποιήθηκε στην έδρα της προσφεύγουσας στο πλαίσιο έρευνας για την ύπαρξη ορισμένων συμφωνιών ή εναρμονισμένων πρακτικών αντίθετων στο άρθρο 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης στον τομέα των ολεφινών και πολυολεφινών (υπόθεση IV/E-2/35.765),

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
(πρώτο τμήμα),

συγκείμενο από τον A. Saggio, Πρόεδρο, την V. Tiili και τον R. M. Moura Ramos, δικαστές,

γραμματέας: H. Jung

εκδίδει την ακόλουθη

Διάταξη

Ιστορικό της προσφυγής

1 Στις 8 Νοεμβρίου 1996, η Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού της Επιτροπής (ΓΔ IV) απηύθυνε στην προσφεύγουσα τηλεομοιοτυπία για να την πληροφο-

ρήσει ότι, στο πλαίσιο της υποθέσεως IV/E-2/35.765, σχετικά με έρευνα περί της υπάρξεως ορισμένων συμφωνιών ή εναρμονισμένων πρακτικών αντίθετων στο άρθρο 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης στον τομέα των ολεφινών και πολυολεφινών, η Επιτροπή είχε αποφασίσει να προβεί, μεταξύ άλλων, σε έλεγχο της εταιρίας αυτής βάσει του άρθρου 14, παράγραφος 2, του κανονισμού 17 του Συμβουλίου, της 6ης Φεβρουαρίου 1962, πρώτου κανονισμού εφαρμογής των άρθρων 85 και 86 της Συνθήκης (ΕΕ ειδ. έκδ. 08/001, σ. 25, στο εξής: κανονισμός 17).

2 Η προσφεύγουσα δέχθηκε να υποβληθεί στον εν λόγω έλεγχο που πραγματοποιήθηκε στις 18, 19 και 20 Νοεμβρίου 1996.

3 Κατά τις τρεις αυτές ημέρες, οι εκπρόσωποι της Επιτροπής έλαβαν αντίγραφα ορισμένων εγγράφων και είχαν συνομιλίες με τους εκπροσώπους της προσφεύγουσας. Πρότειναν ένα μέλος του προσωπικού της προσφεύγουσας να σημειώνει τις παρεχόμενες προφορικές εξηγήσεις. Η πρόταση αυτή απορρίφθηκε από τους εκπροσώπους της προσφεύγουσας.

4 Οι εκπρόσωποι της Επιτροπής, αφού σημείωσαν τις εξηγήσεις αυτές, απέστειλαν στους εκπρόσωπους της προσφεύγουσας έγγραφο περιέχον περίληψη των εξηγήσεων που είχαν δώσει οι εκπρόσωποι της προσφεύγουσας κατά τις

συνομιλίες της 18ης Νοεμβρίου 1996 (παράρτημα 1 του δικογράφου της προσφυγής). Το έγγραφο αυτό χαρακτηρίζεται ως «πρακτικό» και από τους εντεταλμένους εκπροσώπους της Επιτροπής και από την προσφεύγουσα.

5 Οι εκπρόσωποι της προσφεύγουσας αρνήθηκαν, αφενός, να ελέγξουν την ακρίβεια του εν λόγω εγγράφου και, αφετέρου, να το υπογράψουν. Αντιθέτως, τόνισαν ότι διαφωνούσαν ως προς τον τρόπο με τον οποίο είχε συνταχθεί το έγγραφο αυτό. Τελικώς, το έγγραφο αυτό υπογράφηκε από τους εκπροσώπους της Επιτροπής και από τους δύο εκπροσώπους της αρμόδιας γαλλικής αρχής υπό την έννοια του άρθρου 14, παράγραφος 5, του κανονισμού 17, δηλαδή της Γενικής Διευθύνσεως Ανταγωνισμού, Καταναλώσεως και Καταπολεμήσεως της Απάτης (DGCCRF).

6 Οι εκπρόσωποι της Επιτροπής συνέταξαν επίσης δεύτερο έγγραφο, το οποίο περιέχει περίληψη των εξηγήσεων των εκπροσώπων της προσφεύγουσας, της 19ης και 20ής Νοεμβρίου 1996 (παράρτημα 2 του δικογράφου της προσφυγής). Οι εκπρόσωποι της προσφεύγουσας, όπως και στην περίπτωση του πρώτου πρακτικού, αρνήθηκαν να μετάσχουν στη σύνταξη του εγγράφου αυτού και να το υπογράψουν. Το έγγραφο αυτό χαρακτηρίζεται επίσης ως πρακτικό από τους διαδίκους.

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

7 Υπό τις συνθήκες αυτές, με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 17 Ιανουαρίου 1997, η προσφεύγουσα άσκησε την παρούσα προσφυγή, με την οποία ζητεί από το Δικαστήριο να ακυρώσει όλα τα πρακτικά και τα παραρτήματά τους, τα οποία συντάχθηκαν μετά τον έλεγχο που πραγματοποιήθηκε στην προσφεύγουσα στις 18, 19 και 20 Νοεμβρίου 1996.

8 Με χωριστό δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 18 Φεβρουαρίου 1997, η Επιτροπή προέβαλε ένσταση απαραδέκτου με την οποία ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να κρίνει την προσφυγή απαράδεκτη κατ' εφαρμογήν του άρθρου 114 του Κανονισμού Διαδικασίας,

— να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

9 Η προσφεύγουσα, με τις παρατηρήσεις της επί της ενστάσεως απαραδέκτου, τις οποίες κατέθεσε στις 20 Μαρτίου 1997, ζητεί από το Πρωτοδικείο «να δεχθεί τα αιτήματά της».

Επί της ουσίας

Επί του παραδεκτού

Επιχειρήματα των διαδίκων

10 Η Επιτροπή επισημαίνει ότι συνιστούν πράξεις ή αποφάσεις δυνάμενες να αποτελέσουν αντικείμενο προσφυγής ακυρώσεως τα μέτρα των οποίων τα έννομα αποτελέσματα είναι δεσμευτικά και ικανά να επηρεάσουν τα συμφέροντα του προσφεύγοντος, μεταβάλλοντας κατά τρόπο σαφή τη νομική του κατάσταση. Η Επιτροπή παρατηρεί ότι, όταν πρόκειται για πράξεις ή αποφάσεις που λαμβάνονται κατόπιν διαδικασίας η οποία περιλαμβάνει περισσότερα στάδια, συνιστούν πράξη προσβλητή μόνο τα μέτρα τα οποία καθορί-

ζουν οριστικώς τη θέση του οργάνου κατά το πέρας της εν λόγω διαδικασίας, και όχι τα ενδιάμεσα μέτρα σκοπός των οποίων είναι η προετοιμασία της τελικής αποφάσεως (απόφαση του Δικαστηρίου της 11ης Νοεμβρίου 1981, 60/81, IBM κατά Επιτροπής, Συλλογή 1981, σ. 2639, σκέψεις 8 επ., και απόφαση του Πρωτοδικείου της 18ης Δεκεμβρίου 1992, Τ-10/92, Τ-11/92, Τ-12/92 και Τ-15/92, Cimenteries CBR κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1992, σ. II-2667, σκέψη 28).

11 Η καθής ισχυρίζεται ότι τα προσβαλλόμενα από την προσφεύγουσα έγγραφα δεν παράγουν κανένα έννομο αποτέλεσμα ικανό να επηρεάσει τα συμφέροντα της προσφεύγουσας, μεταβάλλοντας κατά τρόπο σαφή τη νομική της κατάσταση. Αντιθέτως, πρόκειται για απλές εκθέσεις οι οποίες περιλαμβάνουν τις σημειώσεις που έλαβαν οι εκπρόσωποι της Επιτροπής κατά τη διενέργεια του ελέγχου.

12 Η καθής προσθέτει ότι, αν η Επιτροπή χρησιμοποιήσει τις εκθέσεις αυτές στην ενδεχόμενη απόφασή της όσον αφορά την προσφεύγουσα, ως αποδεικτικά στοιχεία ανταγωνιστικής συμπεριφοράς, η προσφεύγουσα θα έχει κάθε δυνατότητα να αμφισβητήσει τη χρησιμοποίηση αυτή ενώπιον της Επιτροπής και, ενδεχομένως, ενώπιον του κοινοτικού δικαστή.

13 Τέλος, η καθής επισημαίνει ότι, αν είναι δυνατή προσφυγή κατά αποφάσεως της Επιτροπής να προβεί σε τυπική αίτηση παροχής πληροφοριών, βάσει του άρθρου 11, παράγραφος 5, του κανονισμού 17, και κατά αποφάσεως της Επιτροπής να προβεί σε τυπικό έλεγχο, βάσει του άρθρου 14, παράγραφος 3, του εν λόγω κανονισμού, τέτοιου είδους προσφυγή δεν προβλέπεται ούτε όσον αφορά την απλή αίτηση παροχής πληροφοριών του άρθρου 11, παράγραφος 1, του κανονισμού 17 ούτε όσον αφορά τον έλεγχο με απλή εντολή του άρθρου 14, παράγραφος 2, του εν λόγω κανονισμού, όπως συνέβη εν προκειμένω.

14 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η ίδια η ύπαρξη των επιδίκων εγγράφων συνιστά βλαπτική πράξη γι' αυτήν διότι, ακόμη και αν χαρακτηριστούν ως

προπαρασκευαστικές πράξεις, έχουν έννομο αποτέλεσμα καθόσον είναι βέβαιον ότι θα επιδράσουν επί της πορείας της υποθέσεως και επί της προετοιμασίας της τελικής πράξεως. Επομένως, τα έγγραφα αυτά μεταβάλλουν κατά τρόπο σαφή τη νομική της κατάσταση.

15 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι, εφόσον το Δικαστήριο αναγνώρισε τη δυνατότητα ασκήσεως προσφυγής κατά αιτήσεως παροχής πληροφοριών βάσει του άρθρου 11 του κανονισμού 17 (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 18ης Οκτωβρίου 1989, 374/87, Orkem κατά Επιτροπής, Συλλογή 1989, σ. 3283, και 27/88, Solvay κατά Επιτροπής, Συλλογή 1989, σ. 3355) και οι εκπρόσωποι της Επιτροπής, εν προκειμένω, καταστρατήγησαν τη διαδικασία του κανονισμού 17 προσπαθώντας, βάσει του άρθρου 14, να λάβουν γραπτές απαντήσεις σε ερωτήματα, μέτρο το οποίο θα έπρεπε να στηριχθεί στο άρθρο 11 του κανονισμού αυτού, η παρούσα προσφυγή πρέπει να κριθεί παραδεκτή.

16 Η προσφεύγουσα καταλήγει ότι, προ του κινδύνου ακυρώσεως της ενδεχομένης τελικής πράξεως της Επιτροπής, για λόγους ορθής απονομής της δικαιοσύνης και καλύτερης προστασίας των δικαιωμάτων υπερασπίσεως, ενδείκνυται η ακύρωση των βλαπτικών πράξεων προτού παραγάγουν σοβαρότερα αποτελέσματα ικανά να πλήξουν το σύνολο της διαδικασίας.

17 Με τις παρατηρήσεις της επί της ενστάσεως απαραδέκτου, η προσφεύγουσα αντιτείνει περαιτέρω ότι τα έγγραφα ουδόλως συνιστούν απλές «σημειώσεις οι οποίες αναπαράγουν τις προφορικές εξηγήσεις», διότι οι εκπρόσωποι της Επιτροπής ζήτησαν από τους εκπροσώπους της προσφεύγουσας, καθώς και από τους εκπροσώπους των εθνικών αρχών, να τα υπογράψουν. Η προσφεύγουσα τονίζει ότι τα έγγραφα αυτά συνιστούν πραγματικά πρακτικά, τα οποία η Επιτροπή επιφυλάσσεται να χρησιμοποιήσει ως αποδεικτικά στοιχεία ή ως στοιχεία στηρίζοντα την απόφασή της.

Κρίση του Πρωτοδικείου

18 Δυνάμει του άρθρου 114 του Κανονισμού Διαδικασίας, αν ένας διάδικος το ζητήσει, το Πρωτοδικείο μπορεί να κρίνει επί του απαραδέκτου χωρίς να εισέλθει στην ουσία. Εν προκειμένω, το Πρωτοδικείο κρίνει ότι έχει επαρκώς διαφωτιστεί από τα στοιχεία του φακέλου και αποφασίζει ότι μπορεί να αποφανθεί επί της αιτήσεως χωρίς προφορική διαδικασία και χωρίς να εισέλθει στην ουσία.

19 Προκειμένου να αποφανθεί επί του παραδεκτού της παρούσας προσφυγής, το Πρωτοδικείο υπενθυμίζει ότι συνιστούν πράξεις ή αποφάσεις δυνάμενες να αποτελέσουν αντικείμενο προσφυγής ακυρώσεως, κατά την έννοια του άρθρου 173 της Συνθήκης, τα μέτρα των οποίων τα έννομα αποτελέσματα είναι δεσμευτικά και ικανά να επηρεάσουν τα συμφέροντα του προσφεύγοντος, μεταβάλλοντας κατά τρόπο σαφή τη νομική του κατάσταση (προαναφερθείσα απόφαση IBM κατά Επιτροπής, σκέψη 9).

20 Συναφώς, παρατηρείται ότι, όταν πρόκειται για πράξεις ή αποφάσεις που λαμβάνονται κατόπιν διαδικασίας η οποία περιλαμβάνει περισσότερα στάδια συνιστούν πράξη προσβλητή μόνο τα μέτρα τα οποία καθορίζουν οριστικώς τη θέση του οργάνου κατά το πέρας της εν λόγω διαδικασίας, και όχι τα ενδιάμεσα μέτρα σκοπός των οποίων είναι η προετοιμασία της τελικής αποφάσεως (βλ. την προαναφερθείσα απόφαση IBM κατά Επιτροπής, σκέψη 10· αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 10ης Ιουλίου 1990, Τ-64/89, Automec κατά Επιτροπής, Συλλογή 1990, σ. II-367, σκέψη 42· προαναφερθείσα απόφαση Cimenteries CBR κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 28· της 27ης Ιουνίου 1995, Τ-186/94, Guérin automobiles κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. II-1753, σκέψη 39, και διάταξη του Πρωτοδικείου της 14ης Μαρτίου 1996, Τ-134/95, Dysan Magnetics και Review Magnetics κατά Επιτροπής, Συλλογή 1996, σ. II-181, σκέψη 20).

21 Εν προκειμένω, στο Πρωτοδικείο εναπόκειται επομένως να κρίνει αν τα δύο έγγραφα, περιλαμβανομένων των παραρτημάτων τους — αποκαλούμενα πρακτικά —, τα οποία προσβάλλει η προσφεύγουσα, δύνανται να παραγάγουν αφ' εαυτών έννομα αποτελέσματα ικανά να επηρεάσουν τα συμφέροντα της προσφεύγουσας ή, αντιθέτως, συνιστούν απλά προπαρασκευαστικά μέτρα κατά του παρανόμου χαρακτήρα των οποίων θα εξασφάλιζε επαρκή προστασία η προσφυγή κατά της ενδεχόμενης τελικής αποφάσεως (απόφαση του Δικαστηρίου της 24ης Ιουνίου 1986, 53/85, Akzo Chemie κατά Επιτροπής, Συλλογή 1986, σ. 1965, σκέψη 19, και προαναφερθείσα απόφαση Cimenteries CBR κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 31). Όμως, μόνον οι πράξεις που επηρεάζουν άμεσα και αμετακλήτως τη νομική κατάσταση της οικείας επιχειρήσεως είναι ικανές να δικαιολογήσουν, προ της περατώσεως της διοικητικής διαδικασίας, το παραδεκτό προσφυγής ακυρώσεως (προαναφερθείσες αποφάσεις Cimenteries CBR κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 42, και Dysan Magnetics και Review Magnetics κατά Επιτροπής, σκέψη 21).

22 Υπενθυμίζεται ότι η διαδικασία ελέγχου του άρθρου 14 του κανονισμού 17 δεν αποβλέπει στο να παύσει η παράβαση ή στο να διαπιστωθεί ασυμβίβαστο προς τον νόμο, αλλά έχει αποκλειστικά ως αντικείμενο να επιτρέψει στην Επιτροπή να επιλέξει τα απαραίτητα στοιχεία για να ελέγξει το υποστατό και την έκταση ορισμένης πραγματικής και νομικής καταστάσεως (απόφαση του Δικαστηρίου της 26ης Ιουνίου 1980, 136/79, National Panasonic κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1980/II, σ. 347, σκέψη 21). Ενδεχόμενη απόφαση διαπιστώνουσα παράβαση του άρθρου 85 ή 86 της Συνθήκης, βάσει του άρθρου 3, παράγραφος 1, του κανονισμού 17, λαμβάνεται μόνο σε μεταγενέστερο στάδιο.

23 Εξάλλου, το άρθρο 14, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 17 παρέχει στα εντεταλμένα από την Επιτροπή όργανα τη δυνατότητα να ζητούν προφορικές εξηγήσεις κατά τη διάρκεια και για τους σκοπούς του ελέγχου. Το γεγονός ότι τα όργανα αυτά έχουν αυτή την εξουσία να ζητούν πληροφορίες επί ειδικών συγκεκριμένων ζητημάτων που προκύπτουν από τα επαγγελματικά βιβλία και έγγραφα που ελέγχουν δεν αρκεί για να συναχθεί το συμπέρασμα ότι ο έλεγχος ταυτίζεται με τη διαδικασία που αποβλέπει στη συλλογή πληροφοριών, κατά την έννοια του άρθρου 11 του κανονισμού 17 (προαναφερθείσα απόφαση National Panasonic κατά Επιτροπής, σκέψη 15).

24 Εν πάση περιπτώσει, μολονότι είναι αληθές ότι μια τυπική απόφαση διεξαγωγής ελέγχου μπορεί να παίξει καθοριστικό ρόλο στην εξακρίβωση στοιχείων σχετικά με τον παράνομο χαρακτήρα ενεργειών ορισμένων επιχειρήσεων, ικανών να επισύρουν την ευθύνη τους (βλ. την απόφαση του Δικαστηρίου της 17ης Οκτωβρίου 1989, 85/87, Dow Benelux κατά Επιτροπής, Συλλογή 1989, σ. 3137, σκέψη 26), αίτηση παροχής διευκρινίσεων ή πληροφοριών, η οποία δεν λαμβάνεται υπό μορφή τυπικής αποφάσεως, δεν μπορεί να θεωρηθεί ως έχουσα αποφασιστικής σημασίας χαρακτήρα.

25 Τέλος, όσον αφορά τα ζητήματα σχετικά με τον τρόπο κατά τον οποίο διεξήχθη ο έλεγχος, περιλαμβανομένης της συντάξεως των πρακτικών, μπορούν, ενδεχομένως, να εξεταστούν στο πλαίσιο προσφυγής κατά της ενδεχόμενης τελικής αποφάσεως της Επιτροπής.

26 Υπό τις συνθήκες αυτές, εφόσον τα προσβαλλόμενα από την προσφεύγουσα έγγραφα δεν μπορούν να θεωρηθούν ως επηρεάζοντα άμεσα και αμετακλήτως τη νομική κατάστασή της, η ύπαρξή τους δεν μπορεί να δικαιολογήσει, πριν από την περάτωση της διοικητικής διαδικασίας, το παραδεκτό προσφυγής ακυρώσεως.

27 Ενόψει των προεκτεθέντων, προκύπτει ότι η προσφυγή πρέπει να κηρυχθεί απαράδεκτη.

Επί των δικαστικών εξόδων

28 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα

του νικήσαντος διαδίκου. Δεδομένου ότι η προσφεύγουσα ηττήθηκε στα αιτήματα και στους ισχυρισμούς της και η Επιτροπή είχε ζητήσει την καταδίκης της στα δικαστικά έξοδα, η προσφεύγουσα πρέπει να καταδικαστεί σε όλα τα δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (πρώτο τμήμα),

διατάσσει:

1) Απορρίπτει την προσφυγή ως απαράδεκτη.

2) Καταδικάζει την προσφεύγουσα στο σύνολο των δικαστικών εξόδων.

Λουξεμβούργο, 9 Ιουνίου 1997.

Ο Γραμματέας

H. Jung

Ο Πρόεδρος

A. Saggio